

Betænkning afgivet af Forsvarsudvalget den 27. maj 2008

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om udsendelse af et helikopterdetachment til det militære danske bidrag til den internationale sikkerhedsstyrke (ISAF) i Afghanistan

[af udenrigsministeren (Per Stig Møller)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 13. maj 2008 og var til 1. behandling den 15. maj 2008. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Forsvarsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Samråd

Udvalget har stillet 1 samrådsspørgsmål til forsvarsministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålet i et samråd med udvalget den 23. maj 2008. Ministeren har efterfølgende sendt udvalget det talepapir, der lå til grund for ministerens besvarelse af spørgsmålet.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 34 spørgsmål til forsvarsministeren og udenrigsministeren til skriftlig besvarelse, som disse har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, S, DF, KF, RV og NY) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget er enig i regeringens intentioner om at forbedre de danske soldaters sikkerhed, men på baggrund af udvalgsbehandlingen må SF konstatere, at opgaven for helikopterdetachmentet er langt mere vidtgående, ligesom sikkerheden er dårligere end hævdet af regeringen.

Det fremgår af besvarelserne på udvalgets spørgsmål, at Fennec-helikopterne skal indgå i koalitionen generelle aktiviteter, og at de i den forbindelse i lige så høj grad skal anvendes som observatørhelikoptere i forbindelse med militære angreb foretaget af eksempelvis amerikanske Apache-helikoptere eller andre dele af koalitionen styrker. De vil i den forbindelse indgå som en del af en militær optræning, hvilket SF ikke støtter.

Forsvarsministeren anførte under førstebehandlingen, at helikopterne ville være sikret gennem et såkaldt selvbeskyttelsesudstyr, som vil afvise varmesøgende missiler. Dette udstyr kan imidlertid ikke afvise eksempelvis angreb fra håndvåben og raketdrevne granater, og der er ikke fastlagt instrukser for, at helikopterne skal operere i en flyvehøjde, som forhindrer, at de kan blive ramt af disse våben.

På grund af selvbeskyttelsesudstyret og de høje temperaturer i området vil helikopterne ikke kunne flyve med fuld tank, hvilket medfører, at deres effektivitet vil være begrænset på grund af behovet for hyppig gentankning af brændstof.

Der er alt i alt langt fra det skønmaleri, forsvarsministeren malede ved førstebehandlingen af beslutningsforslaget, og så de faktiske forhold for de soldater, der skal sendes ud i en operation, der reelt er en militær optræning. Dette forekommer mærkværdigt på et tidspunkt, hvor regeringen planlægger en ny Helmand-strategi, hvor sigtet – så vidt vides – skal være en større civil indsats.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Hans Christian Thoning (V) fmd. Karsten Nonbo (V) Kristian Pihl Lorentzen (V)

Gitte Lillelund Bech (V) Søren Pind (V) Ib Poulsen (DF) Søren Krarup (DF)

Tom Behnke (KF) Jørgen Poulsen (NY) John Dyrby Paulsen (S) Jens Christian Lund (S)

Poul Andersen (S) nfmd. Julie Rademacher (S) Holger K. Nielsen (SF) Pernille Frahm (SF)

Morten Helveg Petersen (RV) Frank Aaen (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Ny Alliance (NY)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende B 140

Bilagsnr.	Titel
1	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
2	FE's ikke klassificerede situations- og trusselsvurdering, fra forsvarsministeren
3	Godkendt tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
4	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 140

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om helikopterne skal bevæbnes, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
2	Spm., om helikopterne vil blive anvendt i egentlige kamphandlinger, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
3	Spm. om sikkerheden for helikopterne, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
4	Spm. om regeringens sikkerhed for, at fjenden ikke kan skyde helikopterne ned, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
5	Spm. om, hvorfor man ikke tidligere har sendt helikoptere af sted, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
6	Spm. om, hvorfor Fennec-helikoptere ikke er nævnt specifikt i beslutningsforslaget, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
7	Spm., om helikopterne kan blive anvendt direkte i kamphandlinger, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
8	Spm., om der skal anvendes ressourcer til sikkerheden, når helikopterne er i luften, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
9	Spm. om årsagen til datoen for fremsættelsen, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og udenrigsministerens svar herpå
10	Spm. om problemer med at samle mandskab til missionen, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
11	Spm. om, hvilke erfaringer der er med selvbeskyttelsesudstyr, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå

-
- 12 Spm. om våbenmagt, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 13 Spm. om våbentyper, som vil kunne gennembryde helikopternes selvbeskyttelsesmekanismer, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 14 Spm., om regeringen er enig i FE's vurdering om, at Taliban er en uhomogen bevægelse, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og udenrigsministerens svar herpå
- 15 Spm. om krigsforbrydere i Karzais regering, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og udenrigsministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvor meget brændstof helikopterne kan indeholde, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 17 Spm. om tankning af helikopterne, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 18 Spm. om kommandostrukturen, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 19 Spm. om besætningens erfaringer med ørkenområder, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 20 Spm. om gældende regler for magtanvendelse, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 21 Spm., om helikopterne skal bidrage til kamphandlinger udført af styrker i andre dele af koalitionen, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 22 Spm., om helikopterne udelukkende skal anvendes til at forbedre de danske styrkers sikkerhed, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 23 Spm. om, hvilken slags beredskab der er i området, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 24 Spm., om situationen i Irak og Afghanistan er direkte sammenlignelig, hvad angår helikopternes muligheder for at operere, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 25 Spm. om grænser for, hvilken våbenmagt helikopterne vil kunne anvende, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 26 Spm., om der for helikopterne vil være instrukser om en minimal flyvehøjde, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 27 Spm., om helikopterne kan rammes af håndvåben og raketdrevne granater, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 28 Spm. om minimal flyvehøjde, som helikopterne vil komme til at operere i, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og

- forsvarsministerens svar herpå
- 29 Spm., om selvbeskyttelsesudstyr fejlaktiveres, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 30 Spm. om folketingsbehandling af alle lov- og beslutningsforslag, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og udenrigsministerens svar herpå
- 31 Spm., om helikopterne primært skal operere om natten, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 32 Spm., om Forsvarets Efterretningstjeneste har foretaget en risikovurdering for den specifikke mission, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 33 Spm. om mandskabets forudgående træning, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 34 Spm. om ministerens talepapir fra samrådet den 23. maj 2008, til forsvarsministeren, og forsvarsministerens svar herpå

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende B 140

Samråds- spm.nr.	Titel
A	Samrådsspm. om en uddybende redegørelse for helikopternes opgaver og sikkerhed, til forsvarsministeren